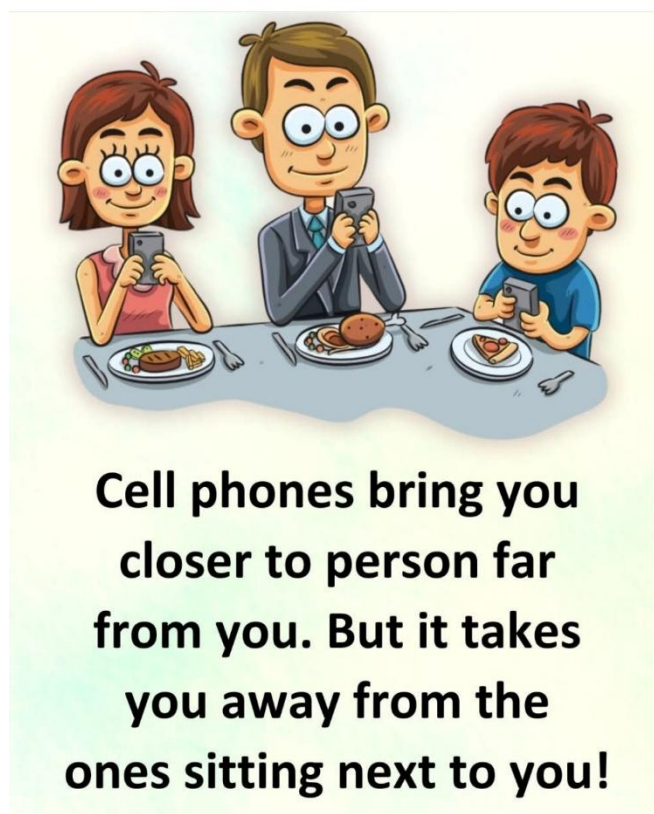

דברי חכמה

ישראל במלחמה

Cell phones bring you
closer to person far
from you. But it takes
you away from the
ones sitting next to you!

גיליון מס. 2870 * ו' ניסן תשפ"ה * 4 אפריל 2025

כפר הנשיא * עלון פנימי

עורכת: דורית צחור dorittb1963@gmail.com

קיץ

כמה טוב שלצד כל מעשינו הבזויים
 נמצאות נאמנות לאין קץ עונות השנה.
 ועוד מעט נוכל להגיד:
 לך לשלום גשם,
 בוא בשלום טל
 ואז יהיה קיץ.

אלגיות דואינו

1. אלגיות דואינו הוא שמה של אסופה המונה עשר אלגיות מאת המשורר האוסטרי שנולד בפראג ריינר מריה רילקה.
2. רילקה התחיל לכתוב את האלגיות בשנת 1912 בזמן שהתארח אצל מריה, נסיכת טורן וטקסיס בארמון דואינו שעל הים האדריאטי סמוך לטריאסטה. השירים, שאורכם 859 שורות הוקדשו לנסיכה עם פרסומם בשנת 1923. במהלך תקופת כתיבתן שארכה כעשר שנים, נזנחה כתיבת האלגיות לפרקי זמן ארוכים מפני שרילקה סבל לעיתים קרובות מדכאון חמור, שנבע באופן חלקי מאירועי מלחמת העולם הראשונה ומהצטרפותו לשירות צבאי בגיוס חובה.
3. למעט תקופות כתיבה קצרות בשנים 1913 ו-1915, חזר רילקה לעבודתו רק מספר שנים לאחר תום המלחמה. הוא כתב בקצב קדחתני, בפרץ השראה מחודש ופתאומי, שאותו תיאר כ"סערה ללא גבולות, הוריקן של הנפש" והשלים את האסופה בחודש פברואר בשנת 1922, בשעה שגר בשאטו דה מוזו בוראס ליד נהר הרון בשווייץ. לאחר פרסומן בשנת 1923 ופטירת רילקה בשנת 1926, אלגיות דואינו הוכרו במהרה בידי מבקרים וחוקרים כיצירתו החשובה ביותר.
4. רילקה הביט באנושות במעבר מהמאה ה-19 אל המאה העשרים ובמיוחד לאחר מלחמת העולם הראשונה, וראה אותה כמות שהיא כאשר הזהיר וכתב ש"כל נִשְׁהִיָּה דָם וְאֶפֶל בְּחִיָּה הִיָּה בְּנוֹ לְנִשְׁמָה".
- ואכן כעשר שנים לאחר מותו המשפט היה למציאות כואבת למיליוני אנשים.

5. אלגיות דואינו | ריינר מריה רילקה
 פְּלוֹם בְּאֶמֶת קִיָּם הַזְּמַן נְשׁוּפֹוּ לְהֵרֵס?
 מִתִּי, עַל הָהָר הָרוֹגֵעַ, אֶת הַטִּירָה יִנְתֵּץ?
 לֵב זֶה, לְאֵלִים מְסוּר עַד-אֵין-קֶץ
 מִתִּי זֶה בּוֹרָא הִיקוּם אוֹתוֹ יָאֻנֵּס?
 הָאֶמֶן שְׂבִירִים אֲנַחְנוּ בְּפֶחַד קְזָה,
 כְּאֶשֶׁר הַגּוֹרֵל בְּאֶזְנוֹ טוֹעֵן?
 פְּלוֹם הַיִּלְדוּת, עֲמֻקָּה, מְבִטִּיחָה כֹּה הַרְבֵּה,
 בְּשִׁרְשִׁיָּה תֵּדֵם – אַחֲרֵי-כֵן?
 הוּ, צֶל-רְפָאִים שֶׁל הַמוֹעֵד לְאֶבְדוֹן,
 הֵן עוֹבֵר הוּא כְּמוֹ תַמְרָה שֶׁל עֵשֶׂן
 בְּמִקְבֵּל-פְּנֵיו הַתְּמִים.

אָנוּ נְעִים-נָדִים אֶל חֲלוֹף,
אֶךְ הַכּוֹחַת הַשּׁוֹרְדִים עַד-אֵין-סוֹף
יִרְאוּ בְּנוֹ כְּלִי הַיָּפֶה לְאֵלִים.

ריינר מריה רילקה, אלגיות דואינו | הסונטות אל אורפאוס | תרגמה מגרמנית
עדה ברודסקי

מחווה לדודו גבע | הברווז מפריש מצה

1. כפי שאתם יודעים מעת לעת מופיע אצלי דודו גבע בחלום ומביע את שאט נפשו ממה שאנחנו מעוללים לארץ חמדת אבות ואימהות.
2. אתמול הוא הופיע שוב וניראה נזעם מתמיד. מה עשיתם? שאל בזעם. למה אתם מתכוון שאלתי בהיסוס, הרי כל כך הרבה דברים עשינו מאז שהפסיק לנגב חומוס בעירנו. לחוק החמץ! רעם גבע, איך אתם לא מתביישים?
3. הבטחתי לעשות כמיטב יכולתי, ודודו זרק לעברי 'נגב בשבילי חומוס כי אני כבר לא יכול' וטרק בזעם את הדלת של החלום ונעלם בשמי החומוס הכחולים.
4. הבוקר כשהתעוררתי שטוף זיעה קרה, ישבתי מיד למלא אחר בקשתו ועוד מעט אנגב חומוס לזכרו. פסח כשר שיהיה. וזכרו כי גר היינו בארץ מצרים...

בני ערובה

השימוש של נתניהו בביטוי "בני ערובה", כאשר התייחס לפלדשטיין ואורח, לא היה פליטת פה, הוא בחר את הביטוי בקפידה רבה כדי שנעסוק בביטוי ולא בכך שנתניהו הוא עד (לפחות לעת עתה) בפרשה בה יועציו הקרובים ביותר חשודים בפרשה פלילית וביטחונית מהחמורות שידעה ישראל.

הוא בחר בביטוי כדי להכאיב למשפחות החטופים כי הוא קודם כל אדם רע, ממש רע, זו הסיבה שהוא מוקף באנשים רעים, הרי מי שאינו רע לא יכול היה לסבול את ההפקרה, את העינויים, את המראות של החטופים.

אצל נתניהו כל מילה, כל חיוך, כל פאזזה, כל אגרוף על השולחן, כל דבר מתוכנן לפרטי פרטים, הוא אינו משאיר דבר ליד המקרה או לפליטת פה - והביטוי "בני ערובה" הוא שימוש ציני, נכלולי ומזעזע של הנאשם בבני הערובה החטופים הנמקים במנהרות החמאס ללא אור וללא אוויר לנשימה ובני משפחותיהם. שילך לאורבן להונגריה ולא יחזור.

• חוזרים לגליל

אמנם השלום לא השתרר באזורנו, אבל האזור חוזר לעצמו. שמעתי מאחד הקיבוצים באזור, ש 80% מחבריו חזרו הביתה, ואני מניחה שחוץ ממנה, ששם צריך עוד הרבה עבודה והרבה בנייה, זה המצב ברוב הקיבוצים. כשנוסעים בכביש 90 לצפון רואים הרבה תנועה, המטעים פורחים, שדות הפלחה ירוקים, ורק העצים השרופים מהווים מזכרת לקיץ הנורא של 2024. מקומות הבילוי נפתחים בזה אחר זה והם מלאים תיירים (דוברי עברית, אבל בכל זאת...). יש מקום לתקווה.

• טיפולי שיניים

בתוך החזרה לשגרה, גם המרפאות בצפון חוזרות לפעולה, כולל "כללית סמייל" בקריית שמונה. נסעתי לשם לקבל הצעת מחיר לטיפול שעלי לעבור.

בתחילה התכוונתי לעבור את הטיפול במרפאת השיניים שלנו כאן בכפר הנשיא. הרופא הוא טוב ונחמד, הסייעת נחמדה מאד ומנהלת את המרפאה בהצלחה, ולא צריך לנסוע, לחפש חנייה ולשלם עליה. אלא מה? כשהתעניינתי במחיר התברר שהוא יגיע לכמה אלפי שקלים.

ב"כללית סמייל", המחיר הכולל לכל הטיפול עומד על 400 ₪. שאלתי איך זה? והתשובה היא, שאני כבר שנים רבות משלמת לביטוח פלטינום של קופ"ח כללית, וגם בהתחשב בגילי המופלג, קבלתי עוד הנחה.

בקיצור: כדאי להשוות מחירים, ולפעמים כדאי לוותר על הנוחיות, על מנת לשלם פחות. וזאת למרות שרופא השיניים שלנו הוא טוב, ואביבה עושה עבודה נהדרת.

• מחזור בגדים

אצלנו פעילות נרחבת של מחזור, וגם של מחזור בגדים. יש חנות יד שנייה ותיקה (מייסודה של בטי עדר ז"ל) שמופעלת בהתנדבות על ידי קרול ל. פרנקי ונעמי פ. יש מחסן בגדים יד 2 בלב הקיבוץ שגם הוא מופעל בהתנדבות. רג'י עדיין פעילה בתחום, ויש גם מכולה מיוחדת לבגדים משומשים במתחם האשפה ליד מגרש החנייה.

קראתי השבוע שבמכללת "בצלאל" פתחו שני מורים תהליך של מחזור בגדים ישנים והפיכתם לחומר בנייה קלה. מהחומר הזה אפשר לבנות מחיצות וכדומה. טוב לסביבה טוב לכולנו.

• לפני שמונים שנה

על ציון שמונים שנה להוצאתו לאור של הרומן "תמול שלשום" מאת ש"י עגנון, כתבתי כבר לפני כמה גיליונות. הפעם אני רוצה לציין יובל שמונים לפטירה של הנרייטה סאלד ולהוצאתו לאור של הספר "בוא אלי פרפר נחמד".

הנרייטה סאלד נולדה בבולטימור שבארצות הברית בשנת 1860. כבר בנעוריה התבלטה הנערה האינטלקטואלית בכישוריה, ברגישותה החברתית, בפעילותה למען הכלל ובהשקפתה ההומניסטית.

סאלד נחשפה לסיפורם הקשים של הפליטים היהודים שהגיעו ממזרח אירופה לארצות הברית, וכדי לסייע בקליטתם ייסדה בית ספר ערב ללימוד אנגלית למהגרים.

ב-1909 בקרה סאלד בארץ ישראל ונחרדה למראה תנאי החיים הקשים וההיגיינה הירודה. בשובה, מזועזעת, לארצות הברית החליטה להתמקד בעשייה ציונית, ולשם כך הקימה את ארגון "הדסה" – הסתדרות הנשים הציוניות באמריקה.

ב-1920 עלתה לארץ, ניהלה את פעילות הרפואה והרווחה בהנהלת ההסתדרות הציונית העולמית, ודרך הדסה יזמה הקמת בתי חולים, בית ספר לאחיות, בית ספר לעבודה סוציאלית ומיזמי רווחה. היא אף הובילה את תנועת "עליית הנוער", שתחת הנהגתה הצילה 30 אלף !!! ילדים ובני נוער, שנמלטו מהשלטון הנאצי ורבים נוספים מארצות ערב.

הספר בוא אלי פרפר נחמד יצא לאור בשנת 1945. כתבה אותו המשוררת פניה ברגשטיין, שהייתה חברת קבוצת גבת. אינני יודעת כמה עותקים נמכרו ממנו עד עצם היום הזה, אולי מאות אלפים.

אני עצמי, קניתי אותו אולי 5 פעמים, אולי יותר. בכל פעם שחשבתי שאפשר
 כבר למסור את העותק שלנו לילדים אחרים, התברר לי שהיה זה מוקדם מידי.
 עכשיו אני שומרת א העותק המודפס על קרטון קשיח לטובת הנינים, שאולי
 יגיעו יום אחד. מעניין אותי לדעת בכמה בתים נמצא הספר בכפר הנשיא.

80 שנה זה הרבה זמן, אבל אני זוכרת כאילו היה זה אתמול, שאני, ילדה
 קטנה, עומדת מול חלון הראווה של חנות הספרים ברחוב לונץ בירושלים,
 ומאחורי חלון הראווה ילדה קטנה, עם לחיים תפוחות וירכיים שמנמנות מושיטה
 את ידה (בתמונה היא הושיטה את ידה לפרפר) אבל אני מול חלון הראווה
 ראיתי אותה מושיטה את ידה אלי.

בוא אלי פרפר נחמד, האוטו שלנו גדול וירוק, הם נכסי צאן ברזל של ארון
 הספרים היהודי לדורותיו.

שבת שלום לכל בית כפר הנשיא ולקוראינו בארץ ובעולם
 לקראת חג החירות, נתפלל שיוחזרו כל החטופים החיים והחללים, ושתחזור
 היימנוט קסאו לביתה.

תמר וולפין

**בית כפר הנשיא משתתף בצערה
 של קורין שפרונג והמשפחה
 עם פטירת האב
 הנרי אביטבול ז"ל
 שולחים ניחומים**

פִּינֶת הַהֶנְצָחָה / דוד אלמן

זֶהֱי זְכָרָם בָּרוּךְ

אריק ארנברג ז"ל - (28/7/2001 - 16/3/1924)

אריק נולד בקרדיף שבווילס. הוא הצטרף לגרעין "שמריהו" והגיע עם קבוצת המייסדים של הקיבוץ בעת הקמתו. הוא ליווה כמדריך את גרעין הנוער "איתנים" ונבחר כמזכיר ב 1958. אריק זכור לי כמורה המקצועות הראליסטיים: מטמטיקה, כימיה וכו'. גם לאריק לא חסר חוש הומור עם כל הרצינות שבו. זכור לי מבחן שבו לא ידעתי כמעט כלום והחזרתי את הדף עם שמי בלבד. קבלתי חזרה את המבחן עם ציון 2% ולשאלתי אמר לי אריק: "כתבת את השם נכון". אני מניח שכמוני, רבים יזכרו את הכתיבה שלו ובעיקר את הכתבות שלו בדברי הכפר "בינינו לבין עצמנו". אריק ייזכר היטב בדברי ימי הכפר שלנו כאבן יסוד רצינית.

<https://khbbm1.wixsite.com/2001-02>

הביא דוד אלמן - פניות כלשהם הפנו אלי - רק לא בטלפון (בעיית שמיעה)

מתרגשת להזמין אתכם סוף סוף לפתיחת הסטודיו שלי ביום שישי הקרוב תתקיים מכירת מתנות לחג, גלריית ציורים ומוצרים בעיצוב שלי: נעליים, ג'קטים, חולצות ובגדי ים.

בנוסף הפתעה! בחוץ יעמוד דוכן של היין האהוב עלינו תל רומן, עם מוזיקה ונשנושים. ממש מחכה להראות לכם את המקום הקסום שלי שאני כ"כ נהנית לעבוד בו.. בואו! יהיה שמח

@@@@@@@@@@@@@@@@

אמנם פורים כבר מאחורינו, אבל בכפר הנשיא מתקשים לפרק את התפאורה שנשארה מליל המסיבה בחדר האוכל: אחרי עבודה מאומצת על יצירות אופנה מושקעות במיוחד - שיכולות להיות מוצגות בחלל כל גלריה נחשבת – אפשר בהחלט להבין אותם. לכתבה המלאה <https://tinyurl.com/adahxrxv>:

בתמונה: שמלה שעשויה כולה מדפי ספרים שנזרקו מהספרייה. צילום: אביבית

מכתב פרידה

קהילת כפר הנשיא היקרה

קרוב לעשור שאני מלווה את כפר הנשיא כעובד סוציאלי. בשל שינויים שנעשים מידי כמה שנים אני מסיים את תפקידי כעובד סוציאלי של הקיבוץ. לכבוד היה לי להיות שותף בחיי הקהילה המיוחדת של כפר הנשיא ברגעים מגוונים של החיים, שמטבע הדברים כללו רגעי עצב, כאב והתמודדויות מאתגרות לצד רגעי שמחה והתרגשות. נכנסתם לליבי, ועם עזיבתי מלווה אותי גם תחושת עצב מהפרידה מכס. לאורך השנים עשיתי כמיטב יכולתי לתת את המענים הנדרשים ויחד עם זאת ברצוני להתנצל בפני מי מכס שהרגיש כי לא קיבל את המענה שציפה לו. למדתי הרבה מעבודתי כאן כעובד סוציאלי ושמחתי לפגוש לאורך השנים את הקהילה המיוחדת של כפר הנשיא.

בנקודה זו אני רוצה להזמין את כול מי שרוצה להיפרד ממני, בפגישה, בשיחת טלפון או בכול דרך יצירתית אחרת אני עוד כמובן זמין ונמצא כאן. אני ממשיך לעבוד כעובד סוציאלי בגליל עליון ואמשיך לשרת את קיבוצי הגליל העליון. אני לגמרי זמין, ואשמח מאוד לכל קשר, ולכל דבר שצריך.

בהזדמנות זו, אני שמח גם להעביר את השרביט לאיריס, שמצטרפת אליכם כעובדת הסוציאלית החדשה. היא כבר נכנסה לתפקיד ברוח טובה ובנכונות מלאה להמשיך את הדרך. אני בטוח שהיא תעשה זאת ברגישות, מקצועיות ולב פתוח, ואתם מוזמנים כמובן לפנות אליה בכל עניין.

מאחל לכולכם בריאות, ימים שקטים, חוסן אישי וקהילתי, והמשך עשייה משותפת וטובה. תודה עמוקה על השנים האלו. על האמון, על החום, ועל הייחודיות שלכם כקיבוץ.

בתודה ובהערכה רבה

גיל

הגליל העליון אופי של חקום

תודה רבה גיל על השירות שקיבלנו ממך, על ההקשבה, על העשייה, על ההתמודדות לפעמים עם מקרים לא פשוטים וגם על השתתפותך בשמחותינו. בהצלחה בהמשך דרכך.

שירי מלחמת חרבות ברזל

"יש עוד עולם" הוא סינגל שהוקלט על-ידי הזמר והיוצר הישראלי דודו אהרון.
השיר יצא ב-29 באוקטובר 2023.

השיר הולחן על-ידי דודו אהרון ונאור סינאני, שגם כתבו את מילותיו לצד עדי כבירי ואלון פרץ. השיר יצא בסמוך לפרוץ מלחמת חרבות ברזל, והוקדש לבנות ובני הזוג של חללי המלחמה.

עם צאת השיר, הדגיש אהרון את היותו בעל הערכה עזה לנשים החזקות ומעוררות ההשראה, ואת העובדה כי כאבן האישי הפך לנחלת הכלל.

יש עוד עולם

מילים: דודו אהרון, עדי כבירי, נאור סינאני ואלון פרץ
לחן: דודו אהרון ונאור סינאני

בחוץ שקיעה של יום שני
הים נראה אחרת
אנשים באים זוגות זוגות
לכל אחד סיבה אחרת
הים הוא לכולם

הייתי קונה איתך עוד רגעים
ואומר לך שאת עוד תנצחי את החיים
זוכר איך תמיד את אמרת לי
גיבורים לא חוזרים

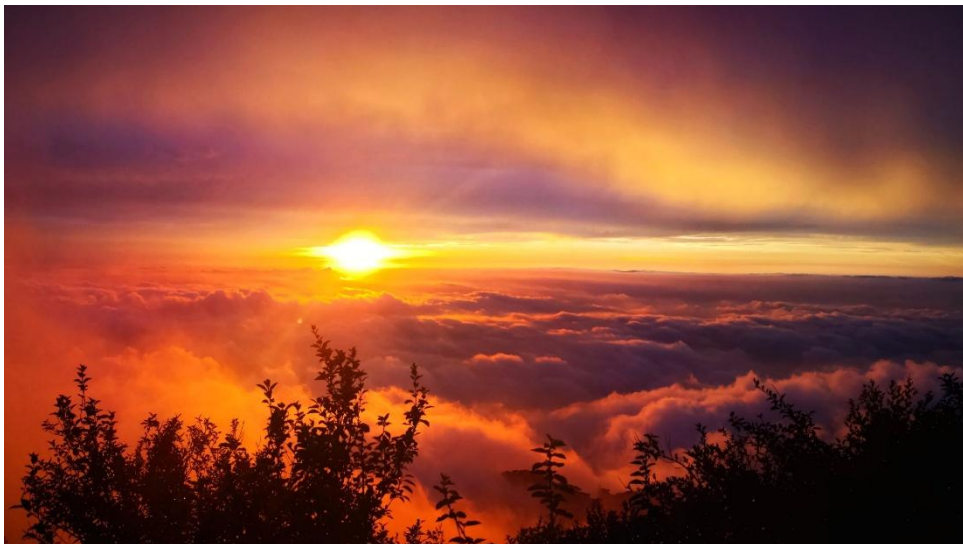
יש עוד עולם
נפגש ודאי שם
ואם לא עכשיו
אז אקח את הזמן
לנגב לי ולך את הדמעות
כי יכולנו עכשיו להיות

אז איפה אני
 אצלך בעולם
 חושב רק עלייך
 הלוואי שאת גם
 רק אל תשכחי
 יש עדיין אחד שאוהב אותך ים

בחוץ זריחה של יום שלישי
 הים זוכר כל רגש
 במלחמות אין מנצחים
 מי הגיבור פה על הנפש
 אין מזל כאן לכולם

הייתי קונה איתך עוד רגעים
 ואומר לך שאת עוד תנצחי את החיים
 זוכר איך תמיד את אמרת לי
 גיבורים לא חוזרים

4.4 לאה בן אדיבה

דנה אגם

קרן איילון

רון ינטיס

אמה קולינס

5.4 אריה וולפין

איציק חן

נועם אלטמן ריכנטל

ליב מעין

6.4 גיורא שיינגזיכט

שאול וולפסון

סמדר שטרית

7.4 מעין לבני

אביב מור

8.4 נטע גדייה

9.4 תהילה בר אילן

10.4 שלומי אלאת

רותם הלפר

ים גבאי

59 חטופים וחטופות נמצאים כבר 546 ימים בשבי

סיפור לשבת

הילדה שלא ביקשה כלום

כתיבה : יהונתן גומני

זה היה ימים ספורים לפני חופשת החג. ליאת, מורה בכיתה ג', רצתה לשמח את הילדים, אז היא שאלה כל אחד מהם:
"אם הייתם יכולים לבקש מתנה אחת לחג ... מה הייתם רוצים?"

הידיים נשלפו באוויר בהתלהבות:
"אופניים חדשים!"
"טאבלט!"
"בובה של בת הים!"
"שעון חכם!"

הכיתה געשה בצחוק, שמחה, חלומות קטנים של ילדים.

אבל ילדה אחת .. נועה .. יושבה בשקט בפינה, ידיה משולבות על השולחן, מבטה נעוץ במחברת.

ליאת הבחינה בה וניגשה ברוך. "נועה חמודה, מה איתך? איזו מתנה את היית רוצה?"

הילדה הרימה אליה זוג עיניים שקטות, עיניים שבגיל שמונה כבר ראו יותר מדי, ואמרה בלחישה: "אני לא צריכה כלום. אני רק רוצה שאמא שלי תחייך".

המילים פגעו בליאת בבטן הרכה.

היא לא שאלה שאלות מיותרות, רק קמה ועשתה מה שליבה הורה לה: באותו ערב נסעה אל הבית של נועה, דירה קטנה בקומה שלישית בלי מעלית, ודפקה בדלת.

האמא פתחה. צעירה, עייפה, כאילו כל העולם מונח לה על הכתפיים. ליאת לא באה לחקור, רק להביא חיבוק.

"באתי לומר לך שיש לך ילדה נדירה. נדירה באמת".

האמא פרצה בבכי.

הן דיברו באותו ערב שיחה ארוכה. על הקושי, על הבדידות, על זה שאחרי שבעלה עזב ... והיא פשוט נשארה להחזיק את הכל לבד.

ליאת לא הבטיחה ניסים, אבל היא הבטיחה דבר אחד: שהיא לא תיתן להן להתמודד לבד יותר.

הימים עברו. ליאת עזרה להן בכל מה שיכלה: ארגנה תרומות, מצרכים, קישרה לארגונים שתומכים באמהות חד הוריות, אפילו מצאה לה עבודה חלקית במזכירות של בית הספר.

לאט לאט, החיוך חזר לפנים של אמא של נועה.

ובחג שלאחר מכן, כששוב נשאלה הכיתה מה הם רוצים כמתנה, נועה הרימה יד, בפעם הראשונה.

"אני רוצה לומר תודה. קיבלתי בדיוק את מה שביקשתי שנה שעברה".

"ומה זה היה?" שאלה ליאת, דומעת.

"אמא מחייכת".

מוסר השכל:

לפעמים מתנה אמיתית היא לא צעצוע או מכשיר, אלא לב שמצליח לראות לב אחר. וכשאנחנו עוצרים לרגע לראות את מי שנמצא בשקט, בפינה, לפעמים אנחנו הופכים להיות הסיבה שהוא חוזר לחייך.

וזו המשימה שלנו לחג ובכלל לכל יום בעולם הזה

